

یک تهدید در پهنه خراسان جنوبی

زنگوله‌شترهای قاچاق صداندارد

مشکل جدی در این زمینه مواجه کند.

• بیماری نوظهور

وی دیگر مشکل شترداران استان را مبتلا شدن این حیوان به بیماری های نوظهور عنوان و خاطر نشان کرد: این مشکل به سبب این است که خراسان جنوبی استانی مرزی است و علاوه بر این قاچاق شترهای غیر بومی که از این استان عبور داده می شوند باعث بروز بیماری های نوظهور در جمعیت دامی استان شده است.

به گفته‌وی قاچاق شتریک تهدید جدی برای خراسان جنوبی به حساب می آید که باید تدابیر لازم در این زمینه برای به مخاطره نیفتادن جمعیت دامی شتر در استان اندیشیده شود.
معاون تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان با بیان این که در زمینه تامین علوفه شترداران قرار است از محل اعتبارات خشکسالی منابعی در سال جاری در اختیار سازمان قرار گیرد تا به شترداران هم کمک شود ادامه داد: سال گذشته برای کمک به شترداران علوفه مدت دار در اختیار آن ها قرار گرفت، البته در دوسه سال اخیر قیمت نهاده‌های دامی دارای ثبات قیمت بوده است که خدو یک اقدام مثبت به حساب می آید.

• طرح هویت گذاری جمعیت شتر

دکتر «مدرسی» قسمت عمده بیماری های نوظهور در جمعیت دامی شتر و قاچاق این حیوان را متأثر از استان سیستان و بلوچستان دانست و افزود: دام شتر که در مرزهای این استان انجام می شود خراسان جنوبی را هم تحت تاثیر قرار داده است به همین دلیل معاونت امور دام سازمان جهاد کشاورزی استان طرحی را با عنوان هویت گذاری جمعیت شتر

فرخ نژاد– خراسان جنوبی دومین قطب شتر کشور بعد از سیستان و بلوچستان به حساب می آید. هر چند ساربانات و شترداران بومی مدعی هستند که جمعیت این حیوان بیابان به دلیل استمرار خشکسالی ها در برخی از شهرستان ها به ویژه طیس و سرایان به نصف کاهش یافته اما معاون تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی می گوید: جمعیت دامی شتر استان در سال خشکی ها نه تنها کاهش نیافته بلکه افزایش هم داشته زیرا قبل از وقوع خشکسالی جمعیت این حیوان حدود ۲۷ تا ۲۸ هزار نفر بوده و اکنون ۲۹ هزار و ۵۰۰ نفر است.

دکتر «مدرسی» کاهش جمعیت شتر را مربوط به جمعیت شتر بومی استان می داند و می افزاید: اگر افزایش جمعیت شتر را در استان شاهد هستیم به این دلیل است که شترداران به سمت پرورش شترهای شیری و ایجاد مجتمع های دامدار ی در این حوزه روی آورده اند. معضلی دیگر که او به آن اشاره می کند موضوع قاچاق شتر در استان است که تا حدودی صنعت شتر داری خراسان جنوبی را دچار چالش جدی کرده است و باید تمهیدات لازم در این زمینه از سوی متولیان امر در نظر گرفته شود.

معاون تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان در گفتگو با خراسان جنوبی، «جمعیت شتر استان را ۲۹ هزار و ۵۰۰ نفر اعلام کرد و گفت: از نظر جمعیت دامی شتر ، خراسان جنوبی دومین استان بعد از سیستان و بلوچستان به حساب می آید.

دکتر «مدرسی» یکی از مشکلات اساسی شترداران استان را پایداری خشکسالی ها دانست و افزود: خشکسالی های مستمر سبب شده تا به جمعیت دامی شتر استان به دلیل وابستگی به مرتع و علوفه ، بیشترین خسارت وار د شود و شترداران منطقه را با

مدیر کشاورزی و منابع طبیعی سازمان بسیج سازندگی

برنامه جامع آب دهستان های استان پیشنهاد شد

فرخ نژاد– برنامه جامع تامین منابع آب کشاورزی دهستان های استان شامل تغذیه چاه ها و قنات ها با احداث بند و سازه ها در بالادست آن، مرمت و بهسازی قنات ها و ایجاد کانال های انتقال و استخرهای ذخیره آب به مسئولان و متولیان امر ارائه شد.

تغییر اقلیم خراسان جنوبی از ترسالی به خشکسالی حدود دو دهه است شروع شده و در این سال ها به اوج خود رسیده است.

این موضوع سبب شده تا منابع آب کشاورزی روستاها شامل چشمه ها، قنات هاو گاهی چاه های کشاورزی و دامداری یا به کلی بختشدک و یا هم به میزان زیاد از دبی آن کاسته شود.

حالا در بیشتر نقاط روستایی استان دیگر سرزندگی و شادابی گذشته وجود ندارد و به دلیل نبود کافی هر روز حوزه کشاورزی و دامداری روستاها در حال کوچک تر شدن است و آمار کاهش دام های وابسته به مراتع وزمین های کشاورزی، خشک شدن بیشتر محصولات دیمی، از بین رفتن محصولات سر درختی، جایگزین شدن محصولات باغی با محصولات کم آب خواه مانند زرشک، عناب و... و مصداق هایی از این مسئله به حساب می آیند.

اگر هر روز شاهد کوچک تر شدن حوزه کشاورزی

مجری قرارگاه پیشرفت و آبادانی عملیات اجرایی آن را آغاز کرده است.

• توجه معطوف به روستاها

آن طور که مدیر کشاورزی و منابع طبیعی سازمان بسیج سازندگی استان می گوید: با توجه به تداوم حدود دو دهه خشکسالی به دلیل تغییر اقلیم و آثار سوئ آن بر خراسان جنوبی مهم ترین حوزه ای که نیاز به توجه دارد روستاها است.

مهندس «یوسفی» می افزاید: در این حوزه باید تمام توجه معطوف به ماندگاری روستاییان باشد و این مهم مدتی نیست مگر با احیای منابع آب روستایی که این منابع هم دسته بندی شده و شامل ایجاد بند و سازه و در بالادست قنات ها و چاه ها برای تغذیه منابع زیرزمینی ، بهسازی و مرمت قنات ها، ایجاد استخرهای ذخیره آب، کانال های انتقال آب و... است که در قالب یک برنامه جامع آب برای تمام دهستان های استان به مسئولان و متولیان امر پیشنهاد و ارائه شد.

وی خاطر نشان می کند: اگر بتوانیم در این سرفصل ها اعتبار بگیریم و کار اجرایی انجام دهیم تا حدودی مشکلات عمده مردم در روستاها که به بحث آب برمی گردد به طرف خواهد شد و اگر این مشکل حل شود

۱۶ طرح آب و خاک در قاینات به بهره برداری می رسد

حقانی – به مناسبت هفته دولت ۱۶ طرح آب و خاک و تولیدات گیاهی در شهرستان قاینات به بهره برداری می رسد.

مدیر جهاد کشاورزی قاینات با اعلام این مطلب گفت: این طرح ها شامل استخر ذخیره آب، کانال،

در اختیار شترداران قرار گیرد هم این گونه توضیح داد که حدود سه سال است صندوق توسعه ملی که

مهم ترین منبع تامین تسهیلات در بخش دام و طیور است منابعی پرداخت نمی کند که این اقدام اعتراض و گلایه سازمان جهاد کشاورزی استان، وزارت جهاد کشاورزی و حتی نمایندگان استان را در پی داشت طوری که بارها در این زمینه مکاتباتی با نهادهای مرتبط انجام شد.

وی ادامه داد: این ممنوعیت در سال جاری برداشته شده است اما باز هم جای امیدواری در این زمینه وجود ندارد زیرا بخش دام و طیور جزو اولویت های ششم صندوق توسعه ملی برای پرداخت تسهیلات به حساب می آید.

وی تصریح کرد: اگر در سایر موارد بخش امور دام این سازمان منابع و نقدینگی داشته باشد به طور حتم به شتردارانی که درخواست آن ها ثبت سامانه شده تسهیلات و اعتباراتی اختصاص یافته است.

• جمعیت شتر کاهش نیافت

معاون بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان مدعی است که جمعیت دامی شتر استان در

🌱 با توجه به تداوم حدود دو دهه خشکسالی به دلیل تغییر اقلیم و آثار سوء آن بر خراسان جنوبی مهم ترین حوزه ای که نیاز به توجه دارد روستاها است

معضل اشتغال و دیگر چالش های حوزه روستایی نیز رفع می شود.

وی می گوید: در سال جاری هنوز موافقت نامه ای در این زمینه با جهاد کشاورزی میادله نشده است زیرا منتظر تبادل موافقت نامه های استانی، ملی و تخصیص بودجه سال جاری حوزه آب و خاک جهاد کشاورزی استان هستیم.

به گفته وی چون منابع مالی در استان ابلاغ نشده است تنها اعتباراتی که سازمان بسیج سازندگی در حوزه منابع آب روستایی استان در نظر گرفته مربوط

اجرای طرح های آبیاری کم فشار و تحت فشار و گلخانه است.
مهندس «سجادی» افزود: برای اجرای این طرح ها ۲۳ میلیارد و ۸۵۰ میلیون ریال از محل اعتبارات دولتی و تسهیلات و سهم

مشارکت بخش خصوصی تامین شده است.

به گفته مدیر جهاد کشاورزی قاینات بهره برداری از این طرح ها بر خوردار ی ۴۸۵ خانوار و اشتغال

پایدار ۶ نفر و غیر مستقیم ۱۵۰ نفر را در پی خواهد داشت.

کشاورزی

رئیس سازمان بسیج مهندسان کشاورزی و منابع طبیعی استان

آمار قابل قبولی از مصرف و تلفات آب کشاورزی نداریم

فرخی – با توجه به در دسترس نبودن آمار قابل قبول در زمینه تلفات و مصرف آب کشاورزی نیاز به پایش این موارد احساس می شود.

رئیس سازمان بسیج مهندسان کشاورزی و منابع طبیعی استان به «خراسان جنوبی» گفت: در شرایط کنونی راهبر د پیشنهادی مدیریت آب در کشور به طور عموم مبتنی بر چند رهیافت غیر جامع شامل تغییر الگوی کشت، تاریخ کاشت و استفاده از سامانه های آبیاری نوین ، استفاده از آب های مجازی و تجارت آب از یک طرف و از سوی دیگر انتقال آب بین حوزه ای از خزر به خلیج فارس و ...، شیرین کردن آب های شور، استفاده از پساب های شهری و صنعتی ... است.

دکتر «جویبان» افزود: شاید رهیافت دیگری به غیر از این موارد وجود نداشته باشد ولی موضوع مهم مدیریت منابع آب در خراسان جنوبی است به همین دلیل با نگاهی آینده گرا مقدار آب موجود متناسب با نحوه کارآمدی باید به بخش های مختلف تخصیص داده شود.

وی با ابراز تاسف از این که هنوز آمار قابل قبول همگان در زمینه مصرف آب در بخش های مختلف کشور و استان در دسترس نیست آب می دهد: علاوه بر این تلفات آب در مجاری مختلف پاشی نشده است طوری که معیارهای بهره وری آب در ایران در مقایسه با معیار های جهانی بسیار پایین است.

به گفته وی هر چند تلقی جامعه از آب کالایی زیستی و نفت کالایی اقتصادی است اما اگر روند کم آبی به صورت فعلی ادامه یابد این محاسبات دگرگون خواهد شد و به عنوان یک شاخص توسعه یافتگی در خواهد آمد طوری که نقاطی که سیراب تر باشند توسعه یافته تر و نقاط کم آب کم توسعه محسوب خواهند شد.

به اذعان وی موضوع و چالش آب را باید بیش از این دریافت زیرا کشتنی آن سخت به گل نشسته است.

رئیس سازمان بسیج مهندسان کشاورزی و منابع طبیعی استان مهم ترین راهکار مدیریت منابع آب در مناطق خشک و نیمه خشک مانند خراسان جنوبی را صرفه جویی عنوان کرد و گفت: صرفه جویی منابع آب در حوزه کشاورزی یعنی این که افزایش تولیدات کشاورزی با استفاده از یک مقدار ثابت آب انجام شود. صرفه جویی آب در حوزه کشاورزی پایدار دو جزء اصلی دارد که یکی صرفه جویی زیستی است یعنی مقاومت گیاه به خشکی از طریق توانمندی ژنتیکی و فیزیولوژیکی گیاهان زراعی افزایش یابد.

جزء دیگر آن صرفه جویی فنی است که در این روش از مجموعه عملیات حفظ آب بهره گیری از: راهکارها و روش های فنی مانند خاک پوش مالچ برای کاهش تبخیر در نقاطی مانند خراسان جنوبی استفاده شود. به گفته دکتر «جویبان» این سازمان به صورت پایلوت صرفه جویی فنی با استفاده از خاک پوش و مالچ را در دستور کار قرار داده است که به زودی نتایج این طرح تحقیقاتی در اختیار کشاورزان و مجریان قرار می گیرد. وی ادامه داد: از صرفه جویی منابع آب سه هدف افزایش کارایی و بهره برداری، اقتصادی و بالا بردن عملکرد گیاهان زراعی مدنظر است.

مدیر جهاد کشاورزی طیس عنوان کرد

آفت سر خرطومی حنایی خرما در قرنطینه

آفت سر خرطومی حنایی خرما که از مهم ترین آفات نخایات است در خراسان جنوبی قرنطینه است.

مدیر جهاد کشاورزی طیس با اعلام این مطلب از کشاورزان خواست در صورت مشاهده این آفت مراتب را برای کنترل به موقع و انجام عملیات قرنطینه ای به اطلاع مدیریت جهاد کشاورزی برسانند. به گفته «بخشایی» حشره بالغ این آفت به رنگ قرمز مایل به قهوه ای تیره به طول ۳۰ تا ۳۵

میلیمتر و عرض ۱۰ میلیمتر است که در قسمت انتهایی خرطوم بلند و خمیده دارد.

وی ادامه داد: حشره ماده تخم هایش را در زخم های درخت در طول تنه یا در محل دمبرگ ها و پاچوش ها می گذارد. لارویس از سه روز از تخم بیرون می آید و به سمت داخل تنه شروع به تغذیه می کند. حشره کامل به طور معمول از درخت نخل تغذیه نمی کند و خسارت مربوط به لارو است.

وی با بیان این که علایم اولیه حمله آفت قابل تشخیص نیست گفت: در مراحل اولیه آلودگی از طریق گوش دادن به صدای تغذیه لارو و حس کردن بوی ترشیدگی و خشک و سفید شدن برگ وسط تنه

جوش و پاچوش می توان به وجود آفت پی برد.

علایم بعدی خسارت آفت شامل شکاف ها و بریدگی های قاعده برگ، شد غیر عادی و اریب تاج درخت درخت به صورت خراج از مرکز، سوراخ های قاعده درختان

بریده شده و علایمی مشابه استرس های خشکی است. مدیر جهاد کشاورزی طیس ردیابی با تله های جلب کننده گیاهی را روش دیگری برای به تله انداختن این آفت عنوان کرد. وی اقدامات لازم برای پیشگیری را شامل انجام هرس (مثل حذف پاچوش و تنه جوش) در فصل سرما که پرواز و فعالیت های حیاتی حشرات کند می شود، پانسمان محل های

هرس شده و زخم های ایجاد شده توسط سایر عوامل در فصل بهار و تابستان، رعایت بهداشت تمیزی باغ

از سر شاخه های خشک و علف های هرز و وار د نکردن پاچوش بدون گواهی بهداشتی و جلوگیری از واردات غیر قانونی پاچوش بر شمر د.